

כניסת השבת - 16.52
 יציאת השבת - 18.01
 רבנו תם (72 דקות זמניות) - 18.30
 (אופק חדרה)

מתוק מדבש

יום שישי בשעה 15.30 שיעור על פרשת
 השבוע: (להאזנה 03-6171111)

ביום שבת קודש 15.00 שיעור פ"ש
 מנחה בשעה 16.00

ביהכ"נ 'בית יוסף' א.ת.ג, אולגה
 פרוכט האאט פסגה

שנה שמינית - גיליון 308
 פרשת תצוה תשפ"ב

לקט חידושי תורה מתוך שיעור פרשת השבוע שנאמרו ע"י

הרב ברוך בוקרה שליט"א

פניית הכנסת 'פית יוסף' בשעת אולגה

ניתן לשמוע את שיעורי הרב ב'קול הלשון' במלפון 073-2951228

'מעשה אורג' - מה אורג זה כל נימא ונימא מצטרפת לבגד גדול כך הצדקה כל פרוטה ופרוטה מצטרפת לחשבון גדול. 'ופעמוני זהב בתוכם' שיתן לתוך קופה של צדקה שלא ידע למי נותנה והמקבלה אינו יודע ממי קבלה. 'ונשמע קולו בבואו אל הקדש' על נותן הצדקה נאמר 'והלך לפניך צדקך' שבצאתו מהעולם הזה לא ימות מיתת גיהינום שנאמר 'והלך לפניך צדקך'. דבר אחר שבצאתו לדרך יתן צדקה שנאמר 'צדק לפניו יהלך וישם לדרך פעמיו'. מתוק מדבש!

ובעניין צדקה שמצילה ממוות להלן סיפור מופלא:

לפני כעשר שנים נפטר בבני ברק באופן פתאומי רבי משה לב, שהיה אוסף כסף לשיבת 'נתיבות עולם', חמש עשרה שנה לפני שנפטר היה לרבי משה דוכן פיס בצומת הרחובות דיזינגוף קינג ג'ורג' בתל אביב, היה זה דוכן פיס שהיה מתנייד כל פעם למקום אחר. באותו הזמן הוא היה עדיין חילוני שהחל לשוב אל כור מחצבתו, והנה, יום אחד, היה זה ביום תענית אסתר שנת תשנ"ו, רבי משה לקח עמו חבילת וופלים לעבודה כדי שיוכל לאכול אותם בצאת הצום.

לקראת הערב הגיע אליו עני לדוכן וביקש נדבה, ר' משה בא להוציא לו כסף אך העני, שהיה נראה תשוש מאוד, ביקש את חבילת הוופלים... רבי משה לא ידע את נפשו, מצד אחד העני רעב ומצד שני זה מה שהוא שומר לסוף הצום ויהיה לו קשה ללכת בשיא העומס לקניות כי הוא יפסיד לקוחות... בסופו של דבר רבי משה התגבר ונתן את כל החבילה של הוופלים לעני שהחיה בכך את נפשו.

לקראת סוף הצום עזב ר' משה את דוכן הפיס לקנות לעצמו משהו לאכול בקיוסק סמוך.

והנה, בדיוק באותו הרגע, הגיע מחבל עם מטען חבלה גדול ופוצץ עצמו בסמוך לדוכן של ר' משה. הדוכן נפגע קשות, והתוצאה הייתה 13 הרוגים וכמאה חמישים פצועים, ר' משה ניצל ממוות בטוח בזכות מצוות הצדקה עם אותו עני.

מרן הגרא"ל שטינמן זצ"ל, כשהיה מגיע לנתיבות עולם לסנדקאות, היה ניגש לר' משה ומבקש ממנו שיספר לו שוב ושוב את הסיפור. מתוק מדבש.

שוב ושוב את הסיפור. מתוק מדבש.

ופיתחת עליו פיתוחי חתם קודש לה' (כח', לו')

מובא בגמרא (תענית ב', א') אמר ר' יוחנן: 'שלושה מפתחות בידו של הקב"ה שלא נמסרו ביד שליח. ואלו הן: מפתח של גשמים ומפתח של חיה ומפתח של תחיית המתים'.

רבנו הגר"א (קול אליהו) מצא רמז לכך בפסוק שלפנינו: 'חתם' ר"ת ת"ה (יולדת), תחיית המתים, מטר. ואומר הפסוק 'פיתוחי חתם' דהיינו המפתחות של שלושת הדברים הללו הם 'קודש להשם' ולא נמסרו לשליח. מתוק מדבש!

ונשא אהרון את שמותם לפני ה' על שתי כתפיו לזיכרון (כח, יב)
 מדוע הונחו שמות בני ישראל על כתפיו של הכהן הגדול? מבאר ה'באר מים חיים': הקב"ה רצה להמחיש לכהן הגדול את גודל אחריותו על מצבם של ישראל, כאדם שמרכיב את בנו על כתפיו, להגן עליו ולהצילו מכל רע, מחיה רעה, ממכשולים ומאבני מוקש. וכעין זה צריך הכהן הגדול לשאת את ישראל על כתפיו, להגן עליהם מכל רע בזכותו. ובאופן שיהיה ראוי להיות השם יתברך נושא פנים לדורו בעבורו. מתוק מדבש!

ועשית את מעיל האפוד כליל תכלת (כח', לא')

מדוע נעשה המעיל כולו תכלת? מבאר ה'כלי יקר': 'לפי שהמעיל מכפר על לשון הרע, על כן היה כולו תכלת, כי תכלת דומה לים וע"י התכלת יסתכל בים וממנו יראה וכן יעשה' על הים נאמר (איוב לח י"א): 'ואשבור עליו חקי ואשים בריח ודלתים, ואומר עד פה תבא ולא תוסיף'... וכך נתן הקב"ה אל הלשון חומה ובריה כמו שמובא בגמרא (ערכין טו): 'ולא עוד אלא שהקפתי לך שני חומות אחת של עצם ואחת של בשר' ובכל זאת האדם פרץ את שתי החומות ושיחרר את לשונו לדבר לשון הרע.

וזוהו טעם התכלת שדומה לים 'כי בהסתכלו בתכלת יהיה נזכר אל הים שדומה לו בצבע, ולכן יתבונן במעשה הים וממנו יראה וכן יעשה וישמור את לשונו מלשון הרע'. כמו כן, מובא במסכת שבת (לג', ב') כי מיתת אסכרה (ל"ע) באה על עוון לשון הרע. מדוע?

מבאר ה'פנינים יקרים': מן הראוי היה שכשם שהאדם לא שמר את גבולות הלשון כך הים לא ישמור את גבולו וישטוף את העולם. ואולם, האם בשביל חוטא אחד יאבד חלילה כל העולם?

אלא שמובא בגמרא (סנהדרין לז', ב') אף על פי שבטלה סנהדרין ארבע מיתות לא בטלו... מי שנתחייב סקילה או נופל מן הגג או חיה דורסתו, מי שנתחייב שריפה או נופל בדליקה או נחש מכישו, מי שנתחייב הריגה או נמסר למלכות או ליסטים באין עליו, מי שנתחייב חנק או טובע בנהר או מת בסרוניא (אסכרה ל"ע)

נמצא, אם כן, שמיתת אסכרה היא דומה לטביעה. והואיל והמדבר לשון הרע היה ראוי שיטבע בים (כי לא למד מהים את שמירת הגבול) לכן מיתתו בחנק ע"י אסכרה (רח"ל). מתוק מדבש!

ונשמע קולו בבואו אל הקודש לפני ה' ובצאתו ולא ימות (כח, לח')

רבינו אפרים זיע"א דורש (כתב יד) את פסוקי המעיל כנגד מצוות הצדקה כך: 'המעיל רומז על מצות הצדקה שנאמר 'ומעיל צדקה יעטני'. והיה פי ראשו בתוכו' שיעלים הצדקה ולא יתפרסם שנאמר 'מתן בסתר יכפה אף'. 'שפה יהיה לפיו' אעפ"י שעשה צדקה בסתר הקב"ה מפרסמה.

והיה על מצחו תמיד (כח', לח')

מובא בגמרא (ביצה כה') שישראל הם עזים שבאומות. וביאר רש"י 'קשים להינצח'... מדוע?
מבאר ה'חתם סופר' זיע"א: תכונה זו הוטבעה בעם ישראל כדי שיהיה בהם את הכח והתקיפות לעמוד כנגד כל שונאיהם ורודפי אמונתם. מאידך גיסא, מובא במשנה אבות ה', 'עז פנים לגיהנום' שכן העזות היא מידה מגונה. ולכאורה יש כאן סתירה?
מבאר ה'חתם סופר' זיע"א: אכן מידת העזות היא מידה מגונה ואין ראוי להשתמש בה אלא אך ורק אלא כנגד משנאי ה' והקמים כנגד הדת ומצוותיה.
דבר זה מרומז בציץ שבא לכפר על עוון עזות מצח (ערכין טז) ולכן דווקא על הציץ שעל המצח נרשם 'קודש להשם', כדי לרמז כי אין להשתמש במידה זו של עזות פנים, כי אם במקום שהוא קודש לה', אבל במקום אחר מגונה מידה זו ויש לברוח ממנה כמפני האש. *מתוך אגרות*

רציון וסיפור נפלא - מה אילו בתוך המזוודה??

וחשב אפודתו אשר עליו כמעשהו ממנו יהיה (כח', ח')

רבנו ה'בן איש חי' זיע"א ביאר בדרך רמז: הקדמה: עיקר חינוך הילדים נעשה ע"י דוגמא אישית של ההורים, כמו אותה אישה שהייתה אומרת לילדה שלה: 'אם סבתא תתקשר - אימא לא בבית' והילדה למדה שמותר לשקר. כמו כן, הבנים של האדם נקראים 'בגדיו' כמו שראינו אצל יהושע הכהן הגדול שהלבישו אות 'בגדים צואים' ואמרו חז"ל: כיוון שבניו נשאו נשים שאינן ראויות לכהונה. וזהו שאומר הפסוק 'וחשב אפודתו' - הבנים שהם הבגדים 'אשר עליו' כמעשהו ממנו יהיה' הם יתחנכו ע"פ המעשים והדוגמא האישית של ההורים בבית. *מתוך אגרות*

יש ביאור נוסף שיובן בס"ד ע"פ סיפור נפלא המעובד ע"פ סיפור שסיפר הראשל"צ הרה"ג שלמה משה עמר שליט"א (ע"פ 'ציפור גן עדן' לרבי חיים אור שלומי שליט"א) בעת שהיה הרב עמר שליט"א מתגורר בבני ברק ביקשה ממנו חמותו ע"ה שירכוש בעבורה ספר תורה מהודר. הרב שליט"א ליווה אותה לביתו של סופר חשוב וירא שמים המפורסם וידוע בכתיבתו.

תוך כדי שהם יושבים ומשוחחים עם הסופר נכנס אל הבית יהודי מבוגר כבן 85 אשר מאור עיניו חשך רח"ל, בידו האחת החזיק מזוודה ובידו השניה נסמך על נכדו - בחור צעיר כבן 18 לערך.

'בעל הבית נמצא בבית?' קרא הזקן 'כן, אני נמצא' ענה הסופר וניגש ללחוץ את ידו של הזקן 'במה אוכל לעזור לכבודו?'

'אני מעוניין לרכוש ספר תורה' 'הגעת למקום הנכון' אמר הסופר 'יש לי ספרי תורה שונים במה כבודו חפץ?'

'אני רוצה את הספר המהודר ביותר שיש לך' 'זה עולה המון כסף... כמה תוכל לשלם?' 'הקשיש פרץ בצחוק ואמר 'אל תדאג בשביל הכסף...'
הנוכחים שתקו מתוך יראת כבוד והקשיש החל לספר: 'עליתי ממרוקו לפני יותר מחמישים שנה, גרנו במעברה תקופה ארוכה, היו זמנים שלא היה אוכל אבל כל החיים שלי עבדתי

בכל סוגי העבודות, לא סירבתי לשום הצעת עבודה, אתה יודע, כל עבודה מכבדת את בעליה ואני לא הייתי עצלן תמיד עבדתי ופרנסתי את משפחתי בכבוד'.

הזקן עשה הפסקה קצרה... הצביע על המזוודה שגרר עמו ואמר: 'אתה רואה את המזוודה הזו? היא מלווה אותי כל השנים. כל חודש כאשר קיבלתי משכורת הייתי נותן חצי לאשתי המנוחה ע"ה, שתקנה את כל צורכי הבית, ואת החצי השני הכנסתי לתוך המזוודה הזו. כל הכסף שיש כאן מיועד לקניית ספר תורה, כל החיים אני חולם על זה ואתה שואל אם יש לי מספיק כסף?'

כל הנוכחים ובהם הראשון לציון נדהמו מעוצמת מסירות הנפש... איזו הקרבה עצומה כדי לזכות לקנות ספר תורה.

'ישר כח' אמר הסופר והוסיף 'אז כמה כסף יש לך במזוודה?' 'אני לא יודע כמה, תפתח ותספור בעצמך'

הנכד פתח את המזוודה והסופר החל לספור את הכסף... המחזה שהתגלה לעיני הנוכחים היה מדהים, שטרות על גבי שטרות הן מסודרים בדיוקנות ובסדר מופתי, כרוכים בסרטים שונים. הסופר החל לספור ואט אט התגלתה האמת המרה, רוב השטרות היו שטרות ישנים של לירות שיצאו כבר מזמן מהמחזור של בנק ישראל, למעשה הם היו ללא ערך כלכלי...

הסופר התעשת וביקש לומר לישיש כי לצערו אי אפשר לרכוש כלום עם השטרות הללו.

ואז לפתע התערב הרב עמר שליט"א וסימן לסופר באצבעו על פיו שישתוק... הוא לקח את הסופר הצידה ולחש באוזנו 'תקשיב, אם תאמר לזקן את האמת הוא עלול למות במקום מצער, הלא שמעת באיזה עמל ויגיעה הוא אסף את הכסף.' 'אז מה אעשה?' - 'תאמר לו שהכסף מספיק אבל זה ייקח כמה חודשים... ובינתיים אני אדבר עם הנכד'.

הרב לקח את הנכד לחדר הסמוך, הסביר לו את העניין וביקש ממנו שיגייס את אביו ואת כל בני המשפחה, חברים וידידים, שכל אחד יתרום ויחד יגייסו את עלות הספר המהודר לכבודו של הסבא.

ואכן כך היה... המשפחה התארגנה במהירות, ולאחר כמה חודשים התקיימה תהלוכת הכנסת ספר התורה המהודר כשבראש התהלוכה צועד כמלך אותו ישיש מרוקאי צדיק, כאשר לצדו ספר התורה המהודר בהרגשה נפלאה שהוא זה שרכש את הספר המהודר.

אחים יקרים! מסיפור נפלא זה ניתן ללמוד כמה דברים: מעלת כיבוד ההורים של בני המשפחה, מעלתה של מידת התמימות ועוד... אבל הרב עמר שליט"א למד מכאן ע"פ מה שאמרו חז"ל 'אוי לנו מיום הדין...' אדם יגיע לבית דין של מעלה יפתח את מזוודת חייו ושם תתברר האמת המרה שאותו אדם בזבז את ימיו באיסוף כסף, בתים, וכבוד מדומה ששם למעלה אין להם שום ערך כלל.

הדרך היחידה להגיע עם מזוודה בעלת ערך למעלה היא למלא אותה כאן למטה בדברים נכונים. במה? בתורה, מצוות ומעשים טובים.

וזה ישאמר 'והנה אפודתו אשר עליו' הכספים האדם יצא איתם למצלה כמצלה מנחם יהיה' הם יהיו צ"פ מצויו כאן בצולט הנה.

שבת שלום ומבורך!

לע"נ: אבי מורי ממוס בן גזרה ז"ל ואמי מורתי גיטה בת מנטה ז"ל

תמר בוארון בת מול ז"ל / דינה בת נגיה ז"ל / יעקב בן רבקה ז"ל / מיימון טפירו בן מול טוב ז"ל / רחל (רשל) בת נעימה ז"ל - יונה עזרא בן צ'חלה ז"ל

להעלאת: דקל מלכה - להעלחה / אורי ישראל - רפ"ש / סוזן בת

ימנה - רפ"ש / אהרון בן מסעודה - רפ"ש / דוריאן הודיה בת נעמי ונועם חן בת שולה - רפ"ש / אוריה אסף בן רותי - רפואה שלימה.